

Beslisnota voor de raad

Datum 7 september 2020

Openbaar

Onderwerp Beleidsplan schulddienstverlening 2021 – 2025

Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Klaas Sloots

Informant Huub Lubbers

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS

Telefoon (038) 498 3291

Email HGJ.lubbers@zwolle.nl

Bijlagen

1. Beleidsplan Schulddienstverlening 2021-2025 inclusief processchema
2. Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)
3. Advies over het beleidsplan van de Participatieraad
4. Evaluatie perspectieffonds.
5. Jaarverslag schuldpreventie

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Het vernieuwde beleidsplan Schulddienstverlening 2021 – 2025 vaststellen en instemmen met de vier ambities en vier geaggregeerde actie-onderwerpen uit het beleidsplan zoals de verbreding van het Perspectieffonds.
- 2 In te stemmen met de structurele investeringen van €229.000,- per jaar voor Sociaal Raadsliden/Op Orde
- 3 In te stemmen met de investering van € 32.000 voor het Schuldenlab. Dekking is opgenomen in de begroting onder programma vier zoals ingebracht bij het Najaarsmoment 2020.
- 4 Kennis te nemen van de wijze waarop de door de raad ingediende moties met betrekking tot de Voedselbank en Schuldenmonitor is vertaald in het nieuwe beleidsplan.

Datum 7 september 2020

Inleiding

Zwolle zo schuldenvrij mogelijk! Het niet kunnen betalen van de rekeningen en geen ruimte hebben om een misstap te maken, leidt tot psychische klachten. Schulden hebben invloed op belangrijke hersenfuncties, angst, zelfbeeld, depressie en schaamte. Het hebben van schulden veroorzaakt (financiële) stress. Chronische stress heeft negatieve gevolgen bij alle mensen. Bij mensen met een psychische kwetsbaarheid draagt het tevens bij aan de psychische problematiek die zij al ervaren. We investeren al jarenlang in het voorkomen van schulden. Wij waren koploper met vroegsignalering. We zijn een van de founding fathers voor Geldfit. Geldzorgen zijn van alle tijden maar zijn bespreekbaar. Waar nodig en gewenst ondersteunen we.

Jammer genoeg zitten we na jaren van positieve economische groei opnieuw in crisissfeer. Dit keer komt de crisis niet vanuit de financiële wereld maar vanuit de gezondheidsfeer.

We hebben voor de inwoners op het terrein van schulddienstverlening mooie resultaten geboekt maar er blijft werk aan de winkel. De toegang tot schuldhulpverlening is laagdrempeliger geworden, waardoor meer Zwollenaren met geldzorgen hulp zoeken. Het wijkteam is voor iedereen dichtbij en Zwollenaren kunnen hier terecht voor onder meer vragen op het gebied van opvoeding, geld en zorgverlening. Vaak speelt er meer dan alleen geldproblemen. Het wijkteam kijkt welke andere hulp en ondersteuning nodig is en draagt bij aan de integraliteit.

De volgende ambities staan in het huidige maar ook in het vernieuwde beleidsplan centraal:

- investeren in preventie;
- ondersteunen van kwetsbare inwoners;
- bieden van bestaanszekerheid aan huishoudens;
- delen van het eigenaarschap met partners.

In het vernieuwde plan is vastgelegd met welke acties we de ambities willen verwezenlijken. Het vernieuwde beleidsplan sluit aan op de principes uit de Hervormingsagenda. Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' willen we zo vroeg mogelijk laagdrempelige ondersteuning bieden. Besparingen voor de gemeenschap zijn te realiseren door het voorkomen van huisuitzettingen, minder maatschappelijke opvang en minder (geestelijke) gezondheidszorg.

Beoogd effect

We voorkomen zoveel mogelijk dat inwoners schulden maken. Als er sprake is van schulden dan bieden we snelle, efficiënte en laagdrempelige ondersteuning. De ondersteuning is, mits haalbaar, gericht op duurzame financiële zelfredzaamheid. Mensen zonder zicht op duurzame financiële zelfredzaamheid dragen we over aan de juiste hulpverleners.

Argumenten

1.1. Het huidige beleidsplan schulddienstverlening moet worden aangepast en geactualiseerd

De periode van het beleidsplan 2017 - 2021 is verstreken. De financiering van het beleidsplan was destijds voor een deel met incidenteel geld gefinancierd waardoor een tussentijdse evaluatie noodzakelijk was voor een aantal maatregelen uit het beleidsplan SDV. Vanaf het jaar 2021 is een vernieuwd beleidsplan schulddienstverlening noodzakelijk.

In de afgelopen jaren werd veel ingezet op verbetering en vernieuwing van de dienstverlening om aan te sluiten bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

De gemeente Zwolle is hierbij opnieuw mede geadviseerd door externe deskundigen..

Datum 7 september 2020

2.1. De evaluaties en metingen zijn benut voor het vernieuwde beleid: Sociaal Raadslieden

Radaradvies heeft in de zomer 2019 een evaluatierapport over de incidentele investeringen opgeleverd. Het adviesbureau concludeerde dat de toevoeging van drie sociaal raadslieden en een Op-Orde-medewerker een goed effect heeft op de dienstverlening aan de inwoners. De toevoeging aan de voorkant van het proces, voorkomt de inzet van zware middelen. Ook is het goed om meer in te zetten dan alleen de spreekuren. Er moet sprake zijn van multichanneling, zodat elke klant geholpen kan worden.

Radaradvies adviseerde om het incidentele budget structureel te maken omdat de extra inzet bewezen effect sorteert.

2.2. De evaluaties en metingen zijn benut voor het vernieuwde beleid: Perspectieffonds

In 2017 besloten we tot oprichting van een fonds voor jongeren. De doelgroep van het perspectieffonds waren jongeren tot zevenentwintig jaar voor schulden tot maximaal € 5000. Het perspectieffonds neemt de beginnende schulden van de jongeren voor 100% over. De overname gebeurde met een renteloze lening mits er zicht is op herstel van de financiële zelfredzaamheid en een sociale verplichting. Voor jongeren bestond de sociale verplichting vaak uit het afmaken van de studie, oppakken van vrijwilligerswerk of deelnemen aan begeleiding.

Er zijn relatief weinig jongeren in beeld gekomen mede door de benodigde tijd voor het ontwikkelen van de methodiek en de afstemming van het proces. Door de coronacrisis is het perspectieffonds in een ander daglicht komen te staan. We willen graag deze succesvolle methodiek inzetten voor een verbrede doelgroep dat wil zeggen ook voor andere inwoners zoals flexwerkers en werklozen ouder dan 27jr. Ook voor de nieuwe doelgroep geldt een sociale verplichting zoals het aanvaarden van ondersteuning door SWT of Tiem of hulp bij het scheppen van financieel overzicht.

Het Perspectieffonds is een effectieve en concrete maatregel. Het Perspectieffonds is geaccrediteerd door Schuldenlab.nl als een succesvolle aanpak die over meer gemeenten uitgerold kan worden. De toegang tot het Perspectieffonds is laagdrempelig en het verbreden van de doelgroep bevordert het vroegtijdig melden van kwetsbare groepen die door de coronacrisis getroffen worden.

Op dit moment is € 60.000 beschikbaar in het perspectieffonds. In de septembercirculaire 2020 van het Gemeentefonds is aangegeven dat het Rijk middelen beschikbaar stelt voor gemeentelijke schuldenbeleid. Zodra wij nadere informatie van het Rijk ontvangen over de verdeling van de middelen dan zullen wij afwegen hoe deze middelen in te zetten, waaronder aanvulling van het perspectieffonds.

3.1 wij gebruiken het netwerk en de infrastructuur van de Voedselbank

Het Armoede- en schuldenbeleid is een decentrale verantwoordelijkheid. In de afgelopen zomer hebben we het pand aan de George Stephensonstraat 30 gekocht om het ter beschikking te stellen aan de Voedselbank. De huursubsidie wordt gedekt in programma 4.

Veel bezoekers van de Voedselbank komen op doorverwijzing van Schulddienstverlening. Door de jaren heen heeft de Voedselbank een groot netwerk van vrijwilligers opgebouwd en onmisbare kennis van voedselvoorziening en distributie verworven. De Voedselbank ondersteunt inwoners die een minnelijke of wettelijke schuldregelingstraject doorlopen. De Voedselbank stimuleert in samenwerking met de gemeente haar klanten tot het maximaal gebruik van het minimabeleid.

Risico's

Het belangrijkste risico bij de uitvoering van dit plan is het gebrek van effectiviteit. Zeker waar het gaat om investeringen in preventie is het moeilijk om te meten wat de opbrengsten zijn geweest van ingezette acties en gebruikte middelen. We hopen door efficiënte administratie en regelmatige monitoring de resultaten zichtbaar te maken. De nieuwe schuldenmonitor zal dit vergemakkelijken.

Datum 7 september 2020

Financiën

De uitvoeringslasten van SDV zijn verantwoord in de begroting 2021 op de doelen van het programma 'Inkomen' even als beschermingsbewind en de subsidie aan Sociaal Raadslieden en Op Orde.

Er zijn ook extra uitgaven nodig om de ambities uit dit beleidsplan te kunnen uitvoeren. Investeren in preventie en effectieve schulddienstverlening leidt tot vermindering van schadelast en leidt tot positieve maatschappelijke effecten. Om de voorgestelde maatregelen te kunnen uitvoeren zijn de volgende investeringen noodzakelijk:

Investering	Bedrag structureel
Uitbreiding Sociaal Raadslieden / 'Op Orde'	€ 228.695,- (3 fte)
Totaal structureel	€ 228.6995,-
Investering	Bedrag incidenteel
Perspectieffonds	p.m.
Deelname Schuldenlab	€ 32.000
Totaal incidenteel	€ 32.000,-

Communicatie

Het beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met een groot aantal partners in de stad waaronder welzijnswerk, SWT en woningbouwverenigingen. Het plan is afgestemd met de Participatieraad, zij heeft een advies uitgebracht over het plan (zie bijlage).

Na vaststelling van het beleidsplan zullen we dit kenbaar maken via de gebruikelijke communicatiekanalen van de gemeente.

Vervolg

Na vaststelling van het beleidsplan gaan we de verschillende voorstellen verder uitwerken en implementeren. De items worden in de loop van 2021 en 2022 verder uitgewerkt. Terugkoppeling van de stand van zaken richting de raad vindt plaats op de reguliere momenten binnen de beleidscyclus. Overeenkomstig de raadsmotie van juli 2019 zal jaarlijks een schuldenmonitor worden gepresenteerd. Het eerste exemplaar is bij het najaarsmoment 2020 cq de begroting 2021 overlegd. We beschouwen daarmee de motie als afgedaan.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Burgemeester, Peter Snijders

Secretaris, Ingrid Geveke